

John Smith skrivar:

Det rådgivende udvalg for Færøerne – årsag og virkning

Det af Statsministeriet nedsatte Rådgivende Udvalg har til opgave at følge den økonomiske udvikling på Færøerne (når dette skønnes nødvendigt), med pligt til at afgive udtalelser til Statens myndigheder vedrørende statsstøtte til investeringsvirksomhed på Færøerne, og hvor statsmyndighederne er pålagt underrettningspligt om alle foranstaltninger af betydning for de økonomiske forhold på Færøerne, samt pålæg om at drage omsorg for at udvalget får lejlighed til at udtale sig i forbindelse med bevillingsansøgninger, til investeringsvirksomhed på Færøerne.

Det er klart, at med pligt til at afgive rapport til statens myndigheder og med lejlighed til at udtale sig i forbindelse med bevillingsansøgninger til investeringsvirksomhed på Færøerne, så må det erkendes, at det Rådgivende Udvalgs konklusioner kan være af helt afgørende karakter og omfang.

I et tilfælde som foreliggende rapport, hvor udvalgets konklusioner er så at sige negative over hele linje-

en, kan det let gå hen og blive et spørgsmål om liv eller død for Færøernes fortsatte økonomiske udvikling.

for fortsat færøsk, økonomisk vækst, ja, for hele det samlede livsgrundlag i det færøske samfund, med

konsekvenser, der når ud i hvert enkelt led, den enkelte færings hverdag og livskår.

Det Rådgivende Udvalgs rapport med sit indhold af resuméer og konklusioner bør under ingen omstændighed underkendes. Udvalgets konklusioner, deres meningsdannende formulering, er af vital betydning for alle parter involveret. Der må derfor på intet tidspunkt være den mindste tvivl om rigtigheden af de informationer, hvorpå udvalget har bygget sine vurderinger, sine konklusioner, på hvilke man også har baseret sig når det kommer til udtalelser om fremtidsudsigter for den økonomiske udvikling på Færøerne.

Rapportens absolutte mangel på erkendelse af den dybere årsag til Færøernes økonomiske situation – medvirker til en fastholdelse af den nuværende kurs med snarligt økonomiske sammenbrud som en uafvendelig konsekvens.

Det er således indlysende at udvalgets konklusioner og disses rent umiddelbare

effekt kan antage et farligt omfang, når langtidskonsekvenserne medregnes.

Man bør være yderst taknemlig for at rapporten er blevet gjort offentlig tilgængelig på en sådan måde, at interesserede parter også får lejlighed til en kritisk gennemgang.

I særlig grad forekommer det yderst betænkeligt når et forum der har sine rødder i selve statsministeriet ikke med et ord nævner det umiddelbart nødvendige, nemlig behovet for en omstrukturering af selve flådegrundlaget – fra at være kvalitetssænkende – til at være kvalitetsbevarende mekanismer.

Man bør også gøre udvalget opmærksom på, at de forskellige institutioner og råd, på hvis udtalelser man har bygget, i alarmerende grad er bemandet med det man kunne kalde Torden-skjolds-soldater.

Man bør gøre udvalget opmærksomt på at der er mere end en teoretisk mulighed for, at »Fiskasolabestyrrelsens« meninger også

gør sig gældende f.eks. i den færøske rederiforening, i Fiskerirådet, hos førende revisorselskaber, indenfor bankverdenen, og nu endelig også i den politiske majoritetsgruppe.

Man er således på politisk plan, i øjeblikket i færd med at smede nye indtægtsforøgende love, fuldstændig i overensstemmelse med Det Rådgivende Udvalgs rapport, side 70, hvor man nævner sandsynligheden – for, at der i løbet af 89 vil blive disponeret udgiftsmæssigt over den likviditetsforbedring for landsskassen, som henlæggelserne skulle indebære, hvor man, utvivlsomt rigtigt konkluderer, at medmindre der foretages nye, politiske indgreb i form af indtægtsforøgelser, så vil der ikke finde nogen nettotilskrivning sted, i det hele taget.

Det er selvfølgelig også interessant, at man på side 71 luftter spørgsmålet om en nedsættelse af afregningspriserne for fisk.

Følge lagmand Jógvan Sundstein, Dagbl. 3.5., side -

Framhald av síðu 9

skulu fyri egnu skuld sína í holt við at sanera nakrar av kundum sínum, og tað gera teir fyri hálvan pris, ti »Palleba« rindar hin helmingin.

Als ikki propaganda

Fyri at hetta ikki skal tykjast rein propaganda, men ein álvarslig roynd at finna skilagóða loysn, skal eg gera mær ómak at siga Finnbo, hvat hann harafturat skal gera, fyri at vit kunnu taka eitt stig retta vegin búskaparliga.

Heldur Finnbo, at nýtslan skal avmarkast enn meira – og tað vil eg fegin viðgera saman við honum –

so kann hann hækka skattastigan – sum jú er progressivur – við 2% fyri allar inntøkur omanfyri 100.000 kr. Við serligum fyriskipanum um »húskisinnøkur«. Ti tað er nú einaferð órættvist, at 2 x 99.000 sleppa fritt, meðan arbeiðsmaðurin við 120.000 kr. rindar 400 kr.

Hetta gevur teir helst einar 32 mill. kr. Tekur tú síðan aðrar 40 yvir tollin – ti hóast alla agitatión um, at har rakar tú hin láglønta, so er veruleikin, at tú hevur valfrælsi í nýtsluni, og at tað eru tey hægst løntu, sum brúka mest og rinda mest. Hetta greiður tú við 1% á innflutningsgjaldið og nakað av punktgioldum á spiritus og sigarettir og aðrar »luksumvørur«, hóast slíkar eru fáar, síðan alt ella onki bleiv neyðsynjarvøra.

Nú hevur tú 400 mill. kr. Setir tú 300 av hesum í donsk ella útlandsk virðisbrev, sparir tú »Palleba« 30 mill. kr. árliga framyvir, og goymir tú so hinar 100 til fiskivinnuna at taka til, so at skilja, at tú bert rindar tær út, tað gerst neyðugt, og tú hevur tryggjað tær, at allir frammanfyri nevndu 6 tættir eru komnir undir stýring, so hevur tú framt eitt búskapar politiskt tiltak, sum munar.

Ikki at forakta, so hevur tú eisini sett Óla Breckmann upp á pláss. Hann lovaði løntakarunum, at hvør sáttmálavunnin króna bleiv afturtikin.

Skal í seinni grein koma nærri inn á, hvi tað er so rættvist, at teir peningastovnar, sum yvir landskassaveðhaldsskipanir og aðrar almennar skipanir í

mong ár hava virkað ábyrgdarfritt, vunnið kanska áleið tað, sum fiskivinnuni tørvar júst av landskassaveðhaldi og studning, og ti givið partabrevaðnarunum eina effektiva rentu uppá 30-40%, nú mugu gera upp við seg sjálvar, hvørjum teir ætla at liva av í framtíðini.

Skal sjálvsat eisini koma inn á teir »likviditetsspurningar«, sum standast av hesum tiltaki.

Tættirnir 1-6 koma vit at viðgera nágreinilgari við.

Í Havn, 10/5-1989

Atli P. Dam

P.S.: Finnbo, hevur tú hugsað um, at hesar 150 milliðnir

kanska eru tær, ið lovaðar blivu Oddfríða fyri at semjast við Ingeborg og Karl, tá tey við jassi og manellu í sin part kunnu taka munandi meira, enn Signar og Jógvan ætlaðu teim á Hotel Borg.

Ert tú ikki við í hesum spæli, so vælsignaður, tak bert hesar 72 milliðnir aftur frá teim og okkum »riku«. Ti fáa tey sett 300 mill. kr. inn úttilands, sum sína ogn, so lata tey nógv fegnari sín lut til samlaðu loysnina. Samstundis klippir tú nógvur fólkaflokkskaniflar undir landskassalokinum.

A.D.

P.P.S.: Tú mást gjarna ríva mær í nasarnar, at nú verji eg háinntøkurnar – mína egnu –

men eg havi so rindað 50% í mong ár, eg eri fyri tykkum borgarligur ikki sloppin longur upp.

Hin sami

ENGIN RÆTTLESTUR

Vit fara at biðja lesaran halda okkum til góðar, at høvi ikki hevur verið at lesa rættlestur. Hetta orsakað av verkfallinum.